

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

Allereerst de gebruikelijke waarschuwing. Waar wij niet alwetend zijn en niet in staat zijn alle fouten bij voortdurende te vermijden, verzoeken wij U met deze feiten rekening te houden en voor Uzelve, kritisch luisterend, na te denken over die punten en beschouwingen onzerzijds, die U ook voor Uw eigen levensbeschouwing van belang acht. En nu kunnen wij overgaan tot het onderwerp van de avond. En daar is enige verandering in gekomen. Wij zijn n.l. op het ogenblik in de ietwat gelukkige of ongelukkige positie waarin het noodzakelijk wordt om enige toelichting te verstrekken, ook aan U, voordat wij het aardse bestuur in de gelegenheid stellen om bepaalde geschriften aan U door te geven. Onze Orde heeft natuurlijk bepaalde doelstellingen. U heeft daar bij herhaling reeds iets over gehoord, maar op verlangen van het bestuur in Uw wereld, zijn wij er dan gisteravond toe overgegaan om deze, bij monde van broeder Matthias, vast te leggen voor U en volledig weer te geven in een vorm die o.i. juist en acceptabel genoeg is om ook voor verspreiding schriftelijk in aanmerking te komen. Wanneer U dat ziet, dan zult U ontdekken dat het geheel in drie hoofden is ingedeeld en wij allereerst beginnen met onze eigen organisatie en groep vast te stellen en te omschrijven. Daarna komt echter iets zeer belangrijks: wat wij geloven. Nu is geloof een onbewijsbaar weten. Wij kunnen nu eenmaal niet aan U zeggen: dit moet U aannemen of dit moet U verwerpen. Ook dat vindt U trouwens in de derde afdeling, de derde reeks van vaststellingen weergegeven. Maar juist omdat wij een geloof hebben, hoop ik dat U mij niet euvel zult duiden wanneer ik daarover deze avond een ogenblik met U babbel. Nogmaals, het ligt zeker niet in onze bedoeling U mee te nemen naar een geloof dat U vreemd is, of U op te dringen een zienswijze die slechts ten dele voor U acceptabel is. Maar wij hebben uiteindelijk een beweegreden voor ons werk, zoals U begrijpt, en wij noemen dat in het algemeen kort en krachtig: het brengen van naastenliefde onder de mensen en het bevorderen der verdraagzaamheid. Het waarom zal ik trachten U nogmaals en zo duidelijk mogelijk uiteen te zetten. Wanneer U hierover vragen heeft dan zullen wij deze gaarne op deze avond, onmiddellijk aansluitend aan het onderwerp, beantwoorden. Wanneer er verder vragen zouden kunnen rijzen, verzoek ik die uit te stellen totdat het bestuur in de gelegenheid is geweest U deze geschriften kenbaar te maken, ter beschikking te stellen, verkrijgbaar te stellen, of hoe zij dit dan ook wensen te regelen. Wij geloven in een God, in een almachtige God. Dat is geen wonder, want wanneer je de wereld, de sferen beschouwt, wanneer je ziet hoe je leven geheel wordt geleid vaak en gedragen door krachten, waarin je met je wilsvrijheid toch zelve gericht wordt op een eeuwig doel, wanneer je ziet hoe alle dingen samensluiten in één perfecte harmonie, dan kun je niet anders doen dan een God aannemen. En wanneer je een God aanneemt, dan is die God voor ons de heerser over alle dingen die wij kennen en daarom, in onze ogen althans, almachtig. Deze God nu denken wij ons als een wezen dat in ons en buiten ons leeft, in wezen dus de kern is van ons leven en gelijktijdig de kern van alle leven rond ons en alle bestaan. Op grond hiervan menen wij dat, deel zijnde van het goddelijke, God ons niet kan verwerpen. Ik geloof niet in een God die verdoemt of straft, en dat doet onze Orde ook niet. Wij geloven wel in een rechtvaardige God, maar ik kan mij niet voorstellen dat God een deel van zichzelf terug zal wijzen naar een eeuwige verdoe-men is of voor eeuwig de banden zal verbreken tussen een deel van zijn wezen en zichzelf. Hierdoor komt als voornaamste aspect wat wij in het goddelijke zien, voor ons naar voren: de grote liefde, de goddelijke liefde die het Al bezielt, die ons wezen en leven is, krachtens welke wij bestaan en die wij eens ook bewust hopen te ervaren. Kijk, mijne vrienden, die liefde die stellen wij ons zo intens voor en zo groots, dat er niets maar ook niets is dat de grootheid en volheid van die liefde ook maar kan benaderen. Daarom, Gods liefde is oneindig en wij zijn de deelhebbers in deze grote kracht. Kunnen wij realiseren wat deze kracht voor ons betekent, dan moet zij voor ons wel de volmaaktheid, het geluk, de eeuwige zaligheid worden. Toch weten wij, en U met ons, dat niet alle overgang zo eenvoudig en zo gemakkelijk is. Die overgang kan U vaak brengen in een sfeer die duister is en die pijn betekent. Wij kunnen niet geloven dat God ons daartoe verdoemt. En nagaande al hetgeen wat onszelve, allen, na de overgang overkomen is, zijn we gekomen tot de conclusie dat wijzelve oordelen over onszelve. Geconfronteerd met het goddelijke,

het volmaakte, met de volheid van liefde, kunnen wij in vol ervaren van schuldbesef toch Gods licht en goedheid aanvaarden of ons in trots of in twijfel van hem afwenden. En wanneer dat gebeurt, dan mijne vrienden, is het onze schuld en hebben wijzelve het oordeel uitgesproken, maar niet God. Wij geloven verder dat er heel veel wegen zijn om tot volmaaktheid en bewustzijn te komen. Vooral dit laatste punt zal ongetwijfeld bij sommigen Uwer vragen doen rijzen, want wij gaan uit van het standpunt dat de leer die Jezus Christus heeft verkondigd - en daarmee bedoel ik niet wat de kerken ervan maken, maar wat Jezus geleerd en gepredikt heeft gedurende Zijn leven - de meest volmaakte weg is die aan de mensheid gedurende deze periode ter beschikking staat. Wij weten echter dat daarnaast vele andere profeten openbaringen hebben gegeven die, in onze ogen misschien niet volledig gelijkwaardig zijnde, toch gelijkelijk met Jezus' leer een weg wijzen naar het goddelijke. Wanneer alles tot het goddelijke voert en leidt, wanneer elke leer ditzelfde tracht te bereiken, dan komt het er niet opaan welke leer je belijdt, wát je gelooft, wanneer je maar oprecht gelooft en intens gelooft. En zo hebben wij een soort gelijkshakeling geschapen, in ons denken en doen, zoals U reeds gemerkt heeft, waarbij de christelijke tendenz uit de aard der zaak regelmatig op de voorgrond moet komen; zonder dat kunnen we niet, omdat deze waarheid, ook wanneer wij haar anders omschrijven, toch altijd blijft de waarheid die openbaar werd verkondigd door Jezus de Nazaréner, die men Jezus Christus noemt. Ge zult begrijpen dat al deze dingen met elkaar het voor ons moeilijk maken vaak om een zodanige formulering te kiezen dat voor iedereen duidelijk is wat wij bedoelen zonder dat wij iemand daarmee kwetsen. En ik vrees dat we soms aan duidelijkheid tekort schieten. Toch trachten wij te allen tijde onze eigen visie en zienswijze zo duidelijk mogelijk weer te geven. Wat onze groep verder betreft - dat staat ook weer in deze artikelen vermeld - zij werkt samen onder een driemanschap, ik kan het niet anders noemen, dus drie leiders van deze groep, die op hun beurt weer contacten hebben met allerhand andere groeperingen en groepen, maar het werk dat wij doen onderscheidt ons van deze groepen. Dat mag ons echter nooit tot vijanden maken. Wij zien de wereld op onze wijze; wij zien onze eigen sfeer op onze wijze en wij kunnen daaraan niet ontkomen. We zoeken eerlijk en oprecht de waarheid, en wat wij U verkondigen is de waarheid zoals wij die zien. Maar dat wil niet zeggen dat een ander nu alleen maar leugens vertelt, of dat, wanneer iemand iets zegt wat diametraal tegengesteld is aan hetgeen wij naar U uiteindelijk regelmatig weer dragen vanuit onze sfeer, dat dit noodzakelijkerwijze onjuist behoeft te zijn. Het kan wel de keerzijde zijn van een waarheid die wij U getoond hebben. Juist de grote veelheid der dingen maakt het ons moeilijk om, eerlijk en oprecht ons geloof uitdragende met alle liefde en kracht die in ons is, toch voor Uw wereld een grote innerlijke strijd volledig en voortdurend te voorkomen. Wij geloven b.v. ook iets anders, n.l. dat wij hier niet zouden kunnen werken, dat wij niet zouden kunnen spreken tot U of trachten U te steunen met een gedachte, met een inspiratie, wanneer niet de goddelijke liefde ons daarvoor voortdurend de kracht ter beschikking stelde. Ge ziet, ons geloof is misschien erg praktisch en toch draagt het in zich een ideaal. Dat kernpunt waar alle dingen om draaien, tenminste in onze zienswijze, is wel de naastenliefde. Zo reeds gezegd: God is in alle dingen. Er is niets waarin God niet leeft en waarin God zich niet uit. Wij moeten leren om dus alle dingen lief te hebben onwille van de God die in hen leeft, om alle tegenstellingen op te heffen, juist omdat er een God is die ook in deze dingen zich geopenbaard heeft. Hoemeer wij deze naastenliefde als deel van onze werkelijkheid gaan zien, hoemeer wij uit onszelven deze gaan beleven, zonder er eerst zwaarwichtig over na te denken of dit nu wel naastenliefde is of wat anders, hoe dichter wij o.i. komen bij een begrip van het ware, van de goddelijke liefde, die ons aller kracht is. Mijne vrienden, wij zijn niet zo kerkelijk aangelegd dat wij U met een bepaalde plechtigheid willen zegenen, of dat wij U iets willen brengen wat buiten het kader ligt van onze eigen gang van bewustwording. We zouden dan zondigen tegen onszelven. En zelfs wanneer wij op een steravond een instraling geven van zuiver magisch principe, dan vrezen wij soms reeds dat het teveel als een sacramentale handeling wordt opgevat door de aanwezigen; dan trachten wij die indruk weg te nemen door nadrukkelijk voor te bereiden het geheel wat er gaat gebeuren. U moet niet van ons verwachten dat wij U kunnen helpen op de manier van een kerk, door U genaden te geven. Wij kunnen U alleen doen realiseren wat in U-zelf leeft en meer niet. Wij zien in U delen Gods, en wij trachten U te tonen wat ge zijt in onze ogen, opdat ge, Uzelf beter kennende, ook dichter zult kunnen komen tot de God die in U leeft. Dat is ons werk, vaak een heel moeilijk werk, vrienden, want niet iedere mens is in staat om deze waarheden zonder strijd te accepteren en te aanvaarden. Het is jammer en aan de andere kant verheugend. Want een mens die strijdt om een waarheid te ervaren die in hem leeft, maar die hij toch niet geheel kan zien als een werkelijkheid, die mens zal door z'n strijd, wanneer hij eenmaal die waarheid aanvaardt, ermee hecht verknoopt zijn. Zeker, het is voor ons prettig wanneer iemand, getrokken door hetgeen wij kunnen brengen en aan woorden en aan inspiraties en zelfs krachten, uiteindelijk opgaat in grotere en betere dingen, die voordien een voor hem gesloten boek waren. Maar, vrienden, hoeveel

meer vreugde geeft het niet wanneer we een mens kunnen helpen die niet zo is; wanneer we het besef van eenwording zien groeien van mens tot mens, van geest tot geest? Er zijn er die, dit ervarende, gelukkig zijn. Helderzienden in de zaal hebben misschien zoëven in de zaal gezien wie mij benaderde. Iemand uit Uw Orde, uit Uw aardse Orde, die thans behoort tot deze zelfde Orde maar nu in onze wereld. (hier wordt bedoeld op het overgaan van een van onze trouwe Orde-leden, waarvan de voorzitter bij de opening dezer bijeenkomst gewag heeft gemaakt). Het is moeilijk om te bepalen welk peil ze heeft, want zo snel gaat het niet. Maar wel is zeker dat zij toch ook weer gedragen wordt door een bewustzijn en een gedachte die ze op aarde verworven heeft, waar ze mee gestreden heeft en die ze zelfs heeft willen verwerpen en die toch in geworden haar waarheid in een nieuw leven en een nieuwe wereld. Dat is er een die tot ons komt en er zullen er meederen tot ons komen, want Uw wereld is tijdelijk, maar de onze is een continuïteit die gaat tot de kern van alle zijn. We zijn blij wanneer we dit bereiken, maar meer vreugde hebben we nog wanneer een ziel zelfstandig overgaande, kan zijn een werkelijk, een waar mens, een gelukkig mens, die in een sfeer gekomen, ons als gelijken of misschien zelfs als minderen begroetend, fier en trots zijn eigen weg gaat, gedragen door goddelijk bewustzijn en goddelijke liefde. En wij geloven dat dat kan. Dit is het laatste kernpunt dat ik met U aan wil roeren, maar wij geloven dat ieder Uwer, onverschillig wie en wat ge zijt, wat ge gedaan hebt en hoe ge geleefd hebt, ja zelfs hoe ge thans nog leeft, wanneer ge U die goddelijke liefde realiseert, zelfs in Uw aards bestaan uit kunt stijgen boven velen onzer, misschien zelfs boven allen. Wij geloven dat het voor een mens alleen maar nodig is om voldoende kennis te vergaren, om voldoende bewustzijn te vergaren, dat hij eindelijk kan komen tot een accepteren van het goddelijke zonder zich af te vragen: ja, maar hoe moet dat en hoe kan ik dat redelijk verantwoorden? U zult begrijpen, wanneer U dit geschriftje leest of te lezen krijgt, dat het voor ons aan één kant moeilijk was om concreet en direct alles te formuleren en anderzijds niet te zondigen tegenover U, door dingen weg te laten of misschien dingen neer te zetten als, laat ik maar zeggen, een lokkertje. We willen U niet lokken, we willen U eerlijk en oprecht helpen. En uit dat standpunt alleen ook zijn wij gekomen tot deze formulering van onze grondbeginselen. Ik geloof dat ik het hierbij mag laten, en indien er vragen zijn over het nu besprokene, dan zal het mij een waar genoegen zijn die nog voor U te beantwoorden.

x U sprak zoëven van "als minderen begroetend", maar daar kan toch nooit sprake van zijn?

- Om meederen te begroeten?

x Of gelijken of als minderen. Je mag toch nooit iemand als mindere begroeten?

- Wanneer de heer thuiskomt en hij vindt z'n knecht wachtend, dan zal hij als mens zijnde die knecht een groet waardigen. Wanneer een geest, in volle bewustzijn, ingaat tot wat men op aarde het koninkrijk Gods noemt of de hemel, dan zal hij zeer zeker ook ons die nog niet de volheid daarvan hebben kunnen bereiken, een groet waardig keuren en misschien zelfs de hand reiken opdat wijzelf verder kunnen stijgen. Zo kun je dus ook een mindere groeten. Een bewuste geest zal ons niet als minderen zien, maar wijzelf zullen ons bewust zijn van het feit dat hij hoger is dan wijzelve en wij dus nederig onszelve als zijn minderen kunnen beschouwen.

x Dat bedoel ik, dank U.

- Zodat hiermede een probleem der hemelse etiquette uit de weg is geruimd. (gelach)
Zijn daarmee alle vragen beantwoord?

x U heeft gezegd: "God is rechtvaardig", is dat juist?

- Inderdaad en dat geloof ik eerlijk.

x Indien God rechtvaardig is, kan Hij rechtvaardigheid uitvoeren zonder event. te straffen?

- Inderdaad.

x Hoe denkt U zich dat, een rechtvaardigheid zonder straf?

- Een rechtvaardigheid zonder straf, d.w.z. iemand alleen de gevolgen van zijn eigen daden laten dragen. Ik kan mij geen God denken die straft, omdat een straf een doelbewust vernederen is, een pijn doen. Maar God in Zijn wezen heeft een aantal wetten en deze wetten zijn ook in ons wezen ingeschapen, omdat wij uiteindelijk uit Hem geboren zijn. En wanneer wij zondigen tegen die wetten, dan zullen wij in ons eigen wezen die wet zuiver en eerlijk terug moeten vinden, erkennen en beleven, voordat wij tot God in kunnen gaan. Dat is geen straf, evenmin als het een straf is - neemt U mij de oude en platgesproken vergelijking niet kwalijk - wanneer een kind, dat niet in staat is om het werk zijner klas bij te houden, een jaar blijft zitten. Dat is geen straf, dat is rechtvaardigheid. En wanneer dat kind dan beseft dat het zijn eigen schuld is en er onder lijdt, dan is dit niet iets wat de leraar of de meester het kind aandoet, maar dan ondergaat het kind de gevolgen van zijn eigen daden, zijn speelsheid misschien, of hoe heet dat? spijbelen. En zo gaat het nu ook o.i. met ons. We hebben het zeer duidelijk gezegd: wij geloven niet dat God de mens oordeelt, maar omdat Gods wezen rechtvaardig is en wij uit Gods wezen zijn voortgekomen, kunnen wij hem alleen aanvaarden indien wijzelve rechtvaardig zijn. En zijn wij onrechtvaardig, zo zullen wij dit onrecht zelve moeten lijden, opdat het rechtvaar-

dige in ons opnieuw geboren wordt en wij wederom God kunnen benaderen. Dit is echter een kwestie van onze structuur- ik hoop dat die term niet te nuchter klinkt - van ons wezen, van ons bestaan en zijn, en ik kan daar niet in zien een straffende God. Ik geloof inderdaad, en met meer reden dan U misschien kunt vermoeden, in een buitenste duisternis en ik ben afgedaald vanuit mijn eigen sfeer tot in die diepe krochten van onbegrip, waarin mensenzielen lijden in een eeuwig gelijkblijvende eentonigheid van voortdurende kwelling, zelfkwelling. Ik weet dat ze bestaan, maar ik weet dat, zo deze duisternis eeuwig is, zolang als de schepping bestaat, omdat voor elke volmaaktheid die er geboren is, de absolute onvolmaaktheid daartegenover moet staan om als uiting beide kenbaar te maken; dat het niet zo is dat een ziel vastgeketend wordt en eeuwig moet blijven in deze duisternis. Wanneer de ziel haar schuld beseft en de maatregelen neemt om deze ongedaan te maken, dan zien we de duisternis verminderen en de bewuste geest wederom binnengaan in het licht. Dat heb ik niet één keer maar duizenden malen gezien. En ik hoop dat U dus, niet alleen zult begrijpen hoe ik het mij denk, maar ook waarom ik het mij denk. Omdat ik nog geen ziel heb gezien die voor eeuwig verworpen is. En geen onzer vrienden, van de hoogsten af tot de laagsten toe, ooit een voor eeuwig verworpen ziel heeft gezien. Wel hebben wij plaatsen van kwelling en duister gezien en hebben wij pogingen gewaagd om zielen te wekken die nieteens op konden wieken tot het licht en langzaam kruipend van duisternis tot duisternis, uiteindelijk weer in een stoffelijke vorm moesten belanden. Maar altijd weer was er een mogelijkheid om op te stijgen, wanneer de ziel zelve bereid was die te aanvaarden. Zo geloof ik in een goddelijke rechtvaardigheid die niet straft, maar die het wezen overlaat aan de consequenties van zijn eigen bewustzijn en handelingen wanneer hij geconfronteerd wordt met het goddelijke en dit verwerpt in het bewustzijn. Elke straf, zo wij die kennen in de sferen, wordt uit het bewustzijn geboren en niet uit het wezen. Heb ik U daarmee duidelijk gemaakt hoe wij ons dit voorstellen?

x Dank U zeer.

- Is daar commentaar op te leveren? Zijn er nog andere vragen? (geen vragen meer). Dan zou ik U willen verzoeken om andere vragen over dit onderwerp, uitgezonderd misschien wat U zich nog op het ogenblik voor de "vragenbus" herinnert en nog wilt stellen, voor de volgende avonden dus voorlopig vast te houden, totdat U in staat bent geweest, niet alleen ons geloof, maar het wezen onzer Orde, zoals wij dit zelve kennen en zien, te beschouwen aan de hand van het geschrift dat aanleiding werd tot deze afwijking van het normale programma. Ik hoop ook tevens dat niemand Uwer zich tekort gedaan voelt door deze wijziging. Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in de bovenzaal van "De Galerij", Laan van Meerdervoort 419a, hoek Fahrenheitstraat, D E N H A A G.

Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

Het is weer de beurt aan U om een onderwerp te stellen en zo mag ik U wel verzoeken om mij het zelfgekozen onderwerp bekend te maken.

x Er zijn hier te lande, naar ik meen in Elst (Gelderland) en ook in Londen zeer interessante resten van Mitra-tempels ontdekt. Kunt U over Mitra-leer en erediensdiensten voor ons een causerie houden? Was het o.m. de bedoeling der Mitra-priesters hun leerstellingen in deze beide en wellicht andere landen, ingang te doen vinden en zijn er van deze diensten heden nog ingeplante sporen aanwezig? Hebben deze gedachten bij de latere kerstening nog het hare bijgedragen tot soepeler aanvaarden en snellere groei?

- Dat is inderdaad een interessant en tamelijk lang onderwerp. Maar we zullen zien wat we ervan kunnen maken, want het is inderdaad, meen ik wel voor iedereen, belangwekkend. De Mithrasdienst is een dienst die oorspronkelijk gebaseerd is op een Perzisch geloof en een voortzetting betekent eigenlijk van de Zoroasterleer. Hij kent het licht als de werkelijke verlossende kracht van alle dingen en heeft in zijn kerkgebruiken veel overgehouden dat ook in latere dagen steeds weer op de voorgrond treedt. De gewaden die gedragen werden door de priesters, daarbij de herdersstaf voerende, doen denken aan die van bisschoppen van deze tijd. Hun acolieten en koordienaars droegen gewaden die niet zoveel verschillen van de plechtgewaden als: kazuifels en koormantels die ook heden ten dage nog gedragen worden. Het branden van wierook, een gemeenschappelijk liefdemaal, kortom zeer veel van het ritueel der christelijke kerken en zeker van de Rooms-katholieke kerk, vinden wij terug in de Mithrasleer. Deze leer heeft de grootste bloei en haar grootste tempels ook gehad in het gebied van de zuidelijke Kaukasus. Hier was zij op haar sterkst, hier had zij haar hogepriesters, haar tempelkrachten en van hieruit verbreidde zij zich in het begin over geheel Azië, later

ook over zuidelijk Europa, noordelijk Afrika, om op de duur door te dringen tot alle bekende gewesten. Nu was er één groot verschil tussen de Mithrasleer en het Christendom en dat is dit: Aangezien in de Mithrasleer elke naam voor dezelfde kracht goed is en er zelfs gesproken wordt van de 44 miljoen namen die het goddelijke in zich moet dragen en die het omschrijven, zo zult U wel begrijpen dat zij geen bezwaar hadden om aan een andere God te offeren of desnoods aan een keizer een goddelijke hulde te betuigen. "Want", zo zeiden zij, "indien deze mens voor ons het symbool is van goddelijke kracht, wat deert het dan of het een mens is die wij eren of een beeld, of misschien alleen een boom, een plant of een ster". Dat zijn zo van die dingetjes die overal uiteindelijk toepasselijk zouden zijn. Maar het jammer is dat ^{men} deze Mithrasleer nooit voldoende heeft gekend. Zij was in Griekenland onmiddellijk deelhebbend aan vele der oude mysteriën. We vinden haar terug 800 jaar vóór Christus in het vervallende Egypteland. Wij zien de Mithraspriesters op het Abessijnse hoogland, en op bepaalde punten penetreren zij zelfs het Congobekken en dringen betrekkelijk ver zuidelijk door. Zij gaan echter niet als zendelingen om bekeerlingen te maken. Die bekeerlingen die interesseren ze minder eigenlijk, want wat geeft het onder welke naam je God aanbidt, wanneer je God maar accepteert. Zo is hun taak die het meest op de voorgrond komt inderdaad de taak van een herder, n.l. het verzorgen van een kudde, onverschillig of die kudde nu als herder je accepteert of niet. U zult begrijpen dat dat met zich mee heeft gebracht dat vele legers, o.a. de grote legers van Alexander, gaarne van deze priesters gebruik maakten. Zij waren uiteindelijk altijd bereid om met raad en daad bij te staan, zieken te verplegen, doden te begraven en al die werken van barmhartigheid te volbrengen waar de andere mensen wel eens in faalden. In het oude Rome vinden we velen van deze Mithrasvereerders en Mithraspriesters terug in de vorm van de z.g. honden. Een hond dat was daar een naam, een ietwat spottende naam, die gegeven werd aan bepaalde bedelaars. En dat komt eigenlijk van het bekende inlegselsel dat voor menig portaal of in menig atrium werd aangebracht, U weet wel: cave canem! Pas op de hond! Want als zo'n hond er kwam dan vroeg hij voor zichzelf niet veel, een paar vruchten, een dronk water, misschien een beker wijn, maar hij had altijd wel een slaaf waarvoor gezorgd moest worden, hij had altijd wel weer iemand die in de ellende zat, die hij helpen moest en ze waren vaak erg vasthoudend, die oude honden. Vandaar dat ze aan de ene kant hoog geëerd en gewaardeerd werden, maar aan de andere kant enigszins gevreesd, omdat ze altijd zo'n aanslag op je portemonnaie deden. Wat dat betreft bestaat er eigenlijk wel enige verwantschap, als we denken aan het werk van onze Orde en die oude honden. Maar laten we dan even vaststellen dat het kwam omdat deze mensen een ideaal in zich droegen, het ideaal van de ene God. Want kennen wij in de Mithrasdienst vele verschijningen, wij kennen één godsbegrip. Wij kennen zoveel namen dat het ons duizelt en aan de andere kant zijn ze steeds weer een andere naam voor hetzelfde ding, hetzelfde beeld, hetzelfde almachtige en al-omvattende wezen. Het is begrijpelijk dat de Romeinen ook deze honden graag met zich meenamen. En zo zijn er b.v. zelfs hier in Nederland, in Nijmegen, en niet alleen in Elst hoor, het ligt wel vlak in de buurt, maar in Nijmegen zelf, een lange tijd verschillende van deze priesters geweest, en hun erediensden werden over het algemeen bezocht door velen van de krijgslieden. Eigenaardig genoeg werd het alomvattende van deze erediensden ook aantrekkelijk voor veel van de bezette volkeren en zo had ook, volgens de politieke inzichten der Romeinen, de Mithrasdienst vaak een passiverende invloed. Hij bracht vrede en samenwerking waar anders wel eens conflicten heel snel oplaaiden. Begrijpelijk is het dan, dat toen ze eenmaal Engeland, dat moeilijk veroverbare gebied, bereikt hadden, daar al die trotse stammen hadden onderworpen en teruggedrongen, totdat alleen de wilde stammen in de bergen overbleven, maar het gehele centrum van het eigenlijke Engeland toch wel degelijk in handen was van de Romeinen, dat zij daar ook hun priesters stuurden die met de Druïden een voortdurende, haast vriendschappelijke strijd in magie en hulpvaardigheid voerden. Nu had deze Mithrasdienst dus een verzachtende invloed. Hij toonde zoveel aspecten van naastenliefde, zij het dan in een enigszins andere opvatting hoor, want het was hier niet dat je goed moest zijn tegenover je naasten omwille van God, of omwille van een bepaalde leermeester, maar dat je dat omwille van jezelf was, omdat je zo alleen God kon benaderen, iets waar wij het op het ogenblik zelfs nog volledig mee eens zijn. Kijk, dat bracht hen natuurlijk zeer dicht bij de Christenen, en het is verschillende malen gebeurd, o.a. in Rome, in Messina, in enkele Griekse steden dat, toen er Christenvervolgingen plaatsvonden, de Mithraspriesters heel rustig een deel van hun kerk ter beschikking stelden van de Christenen. Niet altijd hebben de Christenen hun dat zeer goed geloond, want wij weten b.v. dat in Rome een tweetal Mithrastempels door de Christenen werden overgenomen en gemonopoliseerd. De gastheer werd eenvoudig uit zijn eigen tempel verdreven en hij accepteerde dat, omdat dit behoorde bij z'n filosofie. Het Christendom vond dan ook overal waar reeds iets bekend was van de Mithrasdienst een vlotter en een ruimer gehoor. Het gebrek aan fanatisme

dāt juist de Mithraspriesters kentekende, zorgde er wel voor dat zij voor de Christenen geen concurrenten waren. Zij werden eenvoudig weggedrukt of opgenomen in een nieuwe kudde van Christenen. De gebruiken echter die in die kerk aanwezig waren, de plechtigheden die zij hadden, werden al heel snel overgenomen door de eerste Christenen. Wat zien wij n.l. wanneer wij de eerste christelijke plechtigheden goed bezien? Men komt samen; er wordt gezongen, er wordt gebeden. Dan worden zendbrieven voorgelezen van de apostelen, of een van degenen die iets meer weet over Jezus' leven en over het leven in de andere christelijke gemeenten brengt dat naar voren. Daarna gaan de niet-ingewijden weg, terwijl de Christenen achterblijven om een gezamenlijk liefdemaal te houden en daarin te herdenken Jezus' leven, lijden en dood, en natuurlijk ook Zijn wederopstanding. De gewoonte om dat maal in te nemen aan een gewone tafel in onderlinge samenwerking echter, bracht natuurlijk wel enige bezwaren met zich mee, vooral wanneer men snel wilde zijn en toch de plechtigheid volbrengen. Dit heeft ertoe geleid dat, toen men eenmaal in een Mithrastempel een dienst kon houden, men gebruik maakte van de scheiding die daar tussen het offerkoor - de plaats dus, waar de priester celebreerde - en het verblijf voor de gelovigen aanwezig was. En zo is het gebruik van de communiebank, oorspronkelijk geen bank, mijne vrienden, maar een stenen scheiding, of ook wel slechts een aparte kleur steen, ingelegd tussen schip en koor, ook wel een paar trap treden die die beide scheiden, overgenomen en komen wij zo dus tot de wijze van uitdelen van het sacrament zoals dat heet, wat de katholieken nog kennen. Ook een ander gebruik is er overgebleven, juist uit deze tijd van de Mithrasdienst, want de volgelingen van deze leer kwamen samen en voordat zij overgingen tot het bespreken van hun problemen - filosofische problemen over het algemeen - zongen zij liederen die gewijd waren aan hun God, die gewijd waren aan de wereld en aan hun filosofieën. U vindt het ongetwijfeld terug in vele meer protestantse gemeenschappen, waar men zeggt en dan zingt voordat de dominee spreekt. Zo oud zijn die gebruiken al. Die indeling is helemaal niet nieuw en werd zelfs door de Hagepredikers vaak gehandhaafd en die hadden het toch heus zo gemakkelijk niet wanneer ze wilden prediken. Dan verder, het altaar en de preekstoel of het spreekgestoelte - naar gelang de kerk waarin men is - tonen ook weer zekere overeenkomst met de indeling van de Mithrasdienst waar men over het algemeen aan de linker zijde, gezien vanuit de naaf dus van de kerk, een bepaalde plaats had gekozen die een bijzondere draagwijdte, een bijzonder goede acustiek had - die acustiek werd soms door een klankbord nog verbeterd - zodat, wanneer een grotere gemeenschap aanwezig was, de spreker allen zonder moeite kon bereiken. Het altaar, waarop overigens vruchtenoffers werden gebracht, bestond uit een stenen tafel, vaak versierd met beeldhouwwerk, in de latere tijd soms verder versierd met het beeld van de zon en zo, doet ons wel eens denken aan de dingen die we tegenwoordig nog zien. Menig altaar heeft nog ongeveer dezelfde structuur en ook heeft men vastgehouden aan het feit dat de tafel, zelve vrijstaande, achter zich droeg een grote reeks van versieringen - de enige weelde die men in de Mithrasdienst kende - versieringen die als het ware aan het oog moesten bieden een rustpunt gedurende de lezing die gegeven werd. We mogen die Mithrasdienst en die Mithraspriesters dus niet zonder meer eenvoudig uitvlakken. Zelfs hun wijze van eren van hun broeders is in het Christendom niet helemaal, laten we zeggen, verdwenen. Wanneer iemand zover was gekomen dat hij inderdaad een goede hond was, zoals de Romeinen zeiden, een goede monnik zouden we tegenwoordig zeggen, dan werd hem n.l. het hoofd geschoren en werd hij met bijzondere gewaden bekleed. Die werden hem dan weer afgenomen en hij droeg dan verder het eenvoudige gewaad van de zwerfende monnik. Maar voor de gemeenschap werd hij op deze wijze dan toch geëerd. Verder zien wij, dat zij aan degenen die zeer verdienstelijk waren, het recht toekenden - dat vinden we trouwens bij de Joden ook, hoor, het is niet alleen hier uit de Mithrasdienst, meen ik toch ook wel dat het bij heeft gedragen tot het ceremonieel van de christelijke godsdiensten - om aan bijzonder begaafden of bijzonder begenadigden als het ware toe te staan, te spreken van het spreekgestoelte als eerbetoon, de voorzinger, de cantor a.h.w. te zijn voor degenen die aanwezig waren, zodat het lied door die persoon werd ingezet, en verder dat men mocht assisteren wanneer het offer werd gebracht. En zoals U weet was bij de Mithrasdienst het maal zodanig georganiseerd, dat het opdragen van graan, vruchten e.d. op het altaar plaatsvond en deze daarna door de aanwezigen in deling met de natuur a.h.w. werden genuttigd. Ook dat doet denken aan verschillende dingen die we nu kennen, zoals meneer de pastoor als een bijzondere gunst vaak een jongentje uitkiest dat misdienaar mag zijn. U ziet dus, het heeft een hele hoop betekend voor het Christendom en vele van de gebruiken die de Mithrasdienst het eerst had getoond, maakten het mogelijk dat later het ceremonieel en de gebruiken van het Christendom overal in de Westerse wereld werden aanvaard, zonder dat dit groot opzien baarde. De verbreiding ervan was zo groot, dat overal waar een legioen was doorgetrokken, de Mithrasdienst over het algemeen bekend was. En de verspreiding daarvan hebben we dan in Europa hoofdzakelijk te danken aan de Romeinen. Ook in het Oosten geldt hetzelfde en er bestaat zelfs een Mithrastempel onder de ruïnen van het oude Jeruzalem. Ik hoop

dat ik U daarmee zo'n klein beetje verteld heb het een en ander daarover. Is er commentaar op?

- x Werden in de Mithraskerken bij het altaar ook reliquieën ingemetseld?
- Neen, de reliquie-verering die kenden ze niet. Men zou wel vaak een offer van graan brengen voordat het altaar werd opgericht en dat deed men dan, wanneer men er tijd voor had, op de volgende wijze: Daar waar de kerk zou komen daar werd graan gezegend, dit graan dat groeide op. Terwijl het graan zijn rijpheid bereikte begon men daar rond omheen de tempel als het ware te bouwen en op de plaats waar het had gestaan daar kwam dan het altaar en het eerste offer dat op het altaar gebracht werd was dan het graan dat op dezelfde plaats gegroeid was. Maar dat zou ik toch niet willen vergelijken met de reliquie en de reliek-verering zoals de Christenen die kennen. Nu moet ik eerlijk zeggen dat ik het niet altijd prettig vind, de manier waarop dat gebeurt bij de Christenen, want wat kan een grotere macht hebben dan God? Wat is krachtiger dan de geest? Wat heb je dan aan die stoffelijke restanten? Maar ja, de mens kan schijnbaar niet geloven zonder deze relieken, ofschoon hij zonder die relieken met hetzelfde geloof zeer zeker hetzelfde of meer zou bereiken. Nu ja, dat moeten we ze niet kwalijk nemen. Ik zeg, van mijn standpunt uit staat het een beetje raar, hoor. Ik kan mij niet voorstellen dat er eens een paar mensen zullen komen later, die over mijn kleine wijsvinger, nietwaar, om een paar vingerkootjes gaan vechten, wie dat nu onder een altaar mag graven. Ik bedoel dan zou ik mijzelf, neen, dan zou ik mij gewoon generen. En ik kan mij voorstellen dat menige werkelijke heilige er ongeveer zo over denkt.
- x Dank U wel.
- Nou, is er nog meer? Geen mens meer? Dan gaan we pauzeren, hoor.
- x Ik had nog een vraag. Het is al een hele oude vraag en ik ben mij ervan bewust dat die al zeer lang geleden gesteld is en vele hooggeleerde heren hebben zich daarmee beziggehouden, maar een antwoord is er nooit op gekomen. Dat is n.l. de volgende vraag: Wat is het leven en waar heeft het zijn oorsprong gevonden?
- Het leven heeft z'n oorsprong gevonden in een gedachte. De gedachte was het eerste bewustzijn. Uit het bewustzijn is de deling van het bewustzijn ontstaan, waarbij elk deel van het bewustzijn zichzelf als entiteit leerde ervaren. Dit betekende een verstoring van de evenwichtsverhouding in het Al, zodat hierdoor de vorming van materie, evenzeer als van geest, tot stand kwam. Daaruit werden uiteindelijk geboren entiteiten die steeds meer trachtten in hun eigen bijzondere wereld zich te uiten. Daartoe moesten zij voor dit bewustzijn waarden scheppen die onveranderlijk waren. En zo kwamen zij tot een leven in de aardse zin van het woord, door het zoeken van een vaste vorm die in zichzelf bestaat uit kleinere levende wezens die op hun beurt zijn opgebouwd uit niet-levende materie, althans volgens Uw opvattingen, hoor. We kunnen er anders over praten, want alle materie leeft ook in een zekere zin, maar dan ga ik weer veel te ver op hol, hè? Het resultaat is, dat alle leven voortkomt uit de eerste gedachte en de gedachte veronderstelt een denker. Deze denker kunnen we niet anders noemen dan "God". Het leven is niet te vangen in een bepaalde vorm. Gaan wij het na in stoffelijke zin, dan komen wij tot de conclusie dat het leven een kwestie is van chemische reactie, waardoor bepaalde werkingen, chemische werkingen ontstaan die de stoffen, normalerwijze voor een celbouw geschikt, samenvoegen tot één geheel en een begrenzing daarvan veroorzaken tegenover de omgeving. Wij kunnen dan verder zien dat, mits de juiste groepering van moleculen in deze cel plaats heeft gevonden, dus een bepaalde kernvorming, deze cel tot een deling kan overgaan, zonder dat een scheiding, een volledige scheiding, het resultaat is. Geen parthenogenesis meer, maar een vergroting van eigen wezen door het vormen van meerdere cellen die met het eigen wezen samen blijven gaan. Vandaaruit krijg je bij het streven naar steeds groter bewustzijn, de drang om meer en meer de eigenschappen die men heeft, uit te drukken. Die eigenschappen kunnen alleen worden uitgedrukt, door het eigen wezen zodanig te vergroten, dat het in zijn mogelijkheid van handeling en bewustwording complexer wordt. En zo komt U dan tot het stoffelijke leven wat men hier kent. Voor het geestelijk leven lijkt het mij moeilijker. We kunnen natuurlijk weer zeggen: "de bron is die gedachte" of "is God", om het eenvoudig te zeggen. Maar wij zijn een deel van God en het enige wat ons belemmert om dit te ervaren, is schijnbaar het bewustzijn dat wij hebben en dat ons als persoonlijkheid tegenover God stelt. Hoe kunnen we dat zien? Het leven in zichzelf is geestelijk gezien een waan, zover het een zuiver persoonlijk leven betreft. Elk z.g. persoonlijk leven is niet een leven zelve, maar alleen een bewustzijn dat, in een leven gevormd, de rest van dat leven beschouwt als tegenover het "ik" staande inplaats van als deel van het "ik". Op deze wijze komt dan de geest tot stand en leeft uit dit ene grote leven waar hij deel van uitmaakt, maar zal voortdurend trachten om voor zichzelf een beter begrip van de omgeving te verwerven. Op de duur kan dit niet anders leiden dan tot een realisatie dat men niet zichzelf maar een deel van een groter geheel, waarin eigen persoonlijkheid en eigen capaciteiten niets anders zijn dan een uiting van een eigenschap van iets groters. En hebben we dat bereikt, dan keren we terug tot God en dan krijgen we de toestand die de Boeddhist b.v. Nirwana noemt. Nirwana is nog

een voortbestaan van een bewustzijn en kan leven genoemd worden, maar het is aan de andere kant volledig daadloos en kent geen eigen uiting, zodat het twijfelachtig wordt of we dit leven zonder uiting nu werkelijk wel leven mogen noemen. Dan blijft ons alleen het grote raadsel over "God". En er is niet alleen geen geleerde die dat omschrijven kan, maar zover ik weet geen enkele geest die dat raadsel op kan lossen. Nu heeft U althans onze zienswijze.

x Dank U zeer.

- Ik kan natuurlijk veel verder op het biochemisch gedeelte ingaan en de wording van de mens, maar per slot van rekening, daar weten Uw geleerden ook wel aardig wat van. Voldoende is om te zeggen dat, wanneer een straling van zekere hardheid een bepaalde oplossing onder zekere temperatuur - die gegevens kunt U allemaal krijgen in de daarover verschenen werken als ik mij niet vergis, hoor - hierdoor een celvorming tot stand komt, een grove eiwitcel in het begin, die op de duur langzaam maar zeker, zich aanpassend aan de veranderde omstandigheden, een groot aantal verschillende celvormen voort kan brengen, in het begin door scheiding, dus deling bij het bereiken van een bepaalde grootte, later door de vorming van meercellige wezens etc. Vrienden, ik geloof dat ik het daarbij laat. Ik vind het weer mooi. Ik hoop dat U het ook zo vindt, maar als U het niet zo vindt, dan is er tenminste één die het mooi vindt. Goeden avond.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan het correspondentie-adres van de Orde der Verdraagzamen, de Ruijterstraat 80, D E N H A A G.

U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden,

VRAGENRUBRIEK. Persoonlijke vragen mag ik geen antwoord op geven, die behoeft U dus niet te stellen. Vragen die geloofspunten betreffen, kunnen wel beantwoord worden ten aanzien van onze zienswijze. Debat daarover gaan we ook niet aan. Voor de rest: gaat Uw gang en vraagt U maar.

x Heeft bij een beroerte, waarbij de patient nog helder bij zijn verstand is, hij lichamelijk en geestelijk veel te lijden? Hoe kan men dit lijden verzachten?

- De kwestie van het lijden bij een beroerte is lichamelijk gezien natuurlijk een uitschakelen van een deel van het zenuwstelsel. Het kan o.a. gebeuren, nietwaar, door het bekende breken van een bloedvat, waardoor een deel van het motorisch zenuwstelsel verlamd raakt. Maar wanneer de patient daaronder lijdt, dan is het over het algemeen niet zozeer lichamelijk alswel vooral geestelijk. En dat geestelijk lijden te verzachten, dat kun je alleen maar doen, wanneer je een vervanging biedt voor hetgeen wat die patient anders altijd heeft gedaan, de wijze waarop hij dus zichzelf was. Iemand die op een dergelijke wijze, door een beroerte getroffen, niet in staat meer is om veel te doen of misschien zelfs geheel hulpbehoevend is, die zou je dus een taak moeten kunnen stellen eigenlijk. Op deze wijze kun je dan een groot gedeelte van het - hoe moet ik het zeggen - sikkeneurig worden, van het zich onplezierig en ongelukkig en verwaarloosd voelen, wegnemen en aan de andere kant een redelijke tijdsvulling bezorgen die, wanneer je het goed bekijkt, ook veelal nog wel nuttig kan zijn. Wanneer iemand sterft door een beroerte, dan is dat een betrekkelijk pijnloze kwestie, omdat een lichamelijk lijden over het algemeen op dat moment niet wordt ervaren. Het is duizeling, dan een wegzakken. De kwestie van geestelijk overgaan naar onze wereld blijft practisch normaal, heeft alleen vaak de moeilijkheid dat niet onmiddellijk de dood gerealiseerd wordt. Maar hoe bewuster de persoon in kwestie is hoe gemakkelijker ook dat weer gaat. Ik hoop dat het een voldoende antwoord is, vrienden. Commentaar daarop? Is er nog aanvulling op nodig, dan vertelt U het maar. Ja dat "commentaar" is een stopwoordje van ons allemaal hoor. Dat is heerlijk, dan kunnen ze meteen allemaal uitbarsten met niets te vragen, want dat doen ze meestal.

x Naar aanleiding hiervan zou ik iets willen vragen. Is dat het uitschakelen van het motorisch gedeelte van het centraal zenuwstelsel? Kan dat niet een ander gedeelte zijn? En wat zijn de gevolgen daarvan?

- In een dergelijk geval treedt dus imbeciliteit op of event. zelfs waanzin. Dan kan dus een gedeelte uitvallen van het bewustzijn. In een dergelijk geval hoort iemand niet meer, ziet iemand niet meer etc. En wanneer je dat bekeft, ja, dan wordt het minder prettig, want dan wordt een van de capaciteiten waarmee een mens leeft en waarneemt weggenomen en daar vind je over het algemeen zo gauw geen vervanging voor. Maar het kan met een beroerte zelfs zover gaan dat een absolute storing daaruit voortkomt, waardoor zo iemand niet meer in staat is om het heden te beleven. Aangenomen dat de rest dan betrekkelijk normaal blijft. Het zijn hersenkwesties en ja, de hersenen van een mens zijn wel een heel eigenaardig iets. Nu bestaat er wel weer een mogelijkheid in zo'n geval, maar alleen wanneer de persoon in kwestie niet oud is en van zichzelf wilskrachtig en vitaal. Dan kan n.l. een gedeelte van de functie die verlamd werd, op de duur worden overgenomen door an-

dere delen van het hersenweefsel. Maar zoals U weet, dat is een tamelijk moeilijke kwestie en dat ligt voor praktisch iedereen anders. Dat is ook de ligging van de verschillende centra in de hersenen. U weet wel dat klankherinneringscentrum enz. enz. altijd wel ongeveer, maar zelden precies op dezelfde plaats liggen. Dus dan krijg je gevolgen die wat moeilijker zijn. In zo'n geval zou ik ook zeggen: probeer dezelfde therapie toe te passen, probeer altijd de persoon te doen voelen dat hij nog belangrijk is in het leven en stel zo mogelijk die persoon nog een taak die binnen z'n bevattingsvermogen ligt. Dat is het beste wat je kunt doen, want er is niets wat een mens zo kwelt als ledigheid waarbij hij met zichzelf en zijn lijden alleen is. Dan gaat men n.l. zichzelf nog steeds ongelukkiger voelen, omdat men zichzelf nog steeds meer beklagt. M.i. een van de dingen die in deze wereld de meeste schade aanrichten: zelfbeklag. Nog beter is dat men daarvoor in de plaats stelt een belangrijkheid die geboren wordt uit de ziekte, zelfs wanneer dit een herstel ongetwijfeld zal vertragen. Is dat zo voldoende?

x Ja, maar als die persoon erg gelovig is?

- Ja, wanneer die persoon erg gelovig is, dan bestaat natuurlijk de kans dat die persoon, juist gebaseerd op het geloof, in een werpen als het ware van de lasten op God door het geloof, een zekere compensatie vindt. Het wonderlijke van het geloof is n.l. dat het geloof compenseert. Wanneer dat geloof werkelijk volmaakt zou zijn of het volmaakte zou benaderen, dan zou alleen door een geloof plus een gebed ongetwijfeld het ziektebeeld weggevaagd kunnen worden. Het is n.l. zó dat het bewustzijn meester is, wanneer we het op de keper beschouwen, over het gehele lichaam en de gehele structuur. Heel veel ziekten die ook organische verschijnselen zijn, zelfs in sommige gevallen infectieziekten, kunnen door een zeer sterke wilsuiting voor een deel of geheel bedwongen worden en wel doordat het lichaam in de afweer of genezing van de ziekte, zo sterk geactiveerd wordt, dat vele van de pijnlijke verschijnselen wegblijven. In een geval van een zeer gelovig iemand kan ik zelfs aan een dergelijk wonder geloven, maar dan toch alleen indien zeer hoge emotionele spanning optreedt, zoals die b.v. optreedt in Lourdes en sommige bedevaartsplaatsen en bij sommige genezingen door gebedsgenezers. Voldoende?

x Mag ik misschien nog iets dieper hierop ingaan?

- Zoals U wilt.

x Wanneer de apoplexie plaatsvindt in de lobus frontalis wat zijn hiervan dan de gevolgen? In hoeverre is hier ook genezing mogelijk? Volkomen genezing is natuurlijk niet mogelijk, maar tot op welke hoogte?

- Ik ben bang dat als in de voorhoofdse hersenlobben inderdaad de apoplexie plaatsvindt, dat het een pijnlijke geschiedenis wordt, want vooral wanneer het in de meest actieve hersenhelft gebeurt - het maakt n.l. een verschil uit in welke helft het gebeurt, zoals U weet, nietwaar; bij een rechts mens, dus over het algemeen groot ontwikkeld links, is rechts minder erg - dan lijkt het mij wel zeer moeilijk om dat te genezen. Aan de andere kant kan in de hersenlobben, is het werkelijk helemaal vooraan, soms nog operatief worden ingegrepen en worden verwijderd, en dan kan een gedeelte - nooit het geheel - van de vroegere bekwaamheden daar toch nog wel van terug gevonden worden, die kunnen dan nog weer terugkomen. Ik geloof echter niet dat, wanneer dat inderdaad een beetje behoorlijk plaatsvindt, dat U veel kans heeft op een genezing, en ik zou een patient waar dat eenmaal is voorgekomen, dan ook willen beschouwen als iemand die niet lang meer te leven heeft, want treedt het daar op, dan kunnen we wel op een herhaling rekenen en ook een herhaling in de nog meer vitalere centra, de nog meer belangrijke centra. Nu ja, dan is het wel met zo iemand gebeurd. Wanneer het speciaal juist in de voorhoofdse hersenlobben optreedt, dan krijgen we heel vaak het patroon te zien van de zich herhalende beroerten; het begint met een kleine beroerte en het gaat steeds verder, en wanneer we dan de grote beroerte krijgen, dan is het eigenaardige dat die vaak plaatsvindt in het corresponderende deel van de achterhoofdshersenlobben. Nu ja, dat zijn punten, die horen eigenlijk meer op een medisch college thuis, nietwaar? Want het is niet alleen de kunst om antwoord op een vraag te geven, maar om het zó te doen, dat de meesten het nog begrijpen ook.

x Mag ik hier ook nog een vraag stellen over het hierbesproken onderwerp? Is het ook mogelijk dat door een val of stoot of ongeluk een latent gedeelte van de hersenen in werking wordt gesteld, wat eventuele paranormale begaafdheden naar voren brengt?

- Als ik daarover wil gaan praten, dan kan ik nog wel een uurtje doorbabbelen, maar laat ik het heel kort samenvatten. Er is een deel van de menselijke hersenen dat geen bekende functie heeft en waarin de vermogens over het algemeen latent zijn. Dat is ook vaak weer gelegen juist in die voorhoofdshersenlobben. Wanneer nu een beschadiging aan weefsels etc. optreedt, kan inderdaad het resultaat daarvan zijn, dat de totnogtoe slapende capaciteit wordt opgewekt, maar in de meeste gevallen is deze dan, laten we zeggen negatief geaard, dus wij zullen een kwestie van mediamiciteit zeer sterk te zien kunnen krijgen, eventueel verschijnselen bij zo iemand waar gaan nemen van telekinezis, maar over het algemeen onbewust en niet geleid door eigen wil of bewustzijn of beheerst daardoor. Aan de

andere kant zou zonder die beschadiging een activering mogelijk zijn, dan kunnen we met alle zekerheid zeggen, dat zo ongeveer 98% van het mensdom telepathisch begaafd zal blijken, ongeveer 40 à 50% telekinetisch, en dat ook andere gaven als prognostisch denken of zien, dromen ook zeer sterk ontwikkeld zouden worden bij waarschijnlijk 60% van de mensen. Wat ik hier vertel berust bovendien nog aardig op het volgende - ik kan het even kort aansnijden -: de natuur vormt altijd de wezens naar de omstandigheden en zorgt nooit in een wezen voor omstandigheden die later pas plaats zullen vinden. Wanneer de mens niet het totaal van zijn hersencapaciteit gebruikt, moet toch het deel dat aanwezig is een functie hebben en moet deze functie voor het geheel noodzakelijk zijn geweest. Het is niet nodig dat het thans nog noodzakelijk is, want als we nu denken aan Uw stuit b.v., dat verdwijnen van de menselijke staart dat heeft een hele hoop voeten in de aarde gehad, en datzelfde geldt ongetwijfeld voor Uw blindedarm, die ook in zijn functie sterk veranderd is; hij stamt nog uit de tijd dat de mens planteneter was. Dus daaropafgaande mogen we aannemen, dat er capaciteiten aanwezig zijn en dat deze capaciteiten waarschijnlijk liggen op het gebied van scherpe gevoeligheid, zoals ook dieren die hebben. Wanneer we dit kunnen paren met een redelijk verstand, zullen we een groot aantal z.g. para-normale verschijnselen daardoor al zuiver stofelijk kunnen wekken en tot stand brengen. Ik spreek hierbij dus zuiver over lichamelijke factoren en heb hier niet bij aangesneden het probleem van geestelijke werkingen etc. Voldoende?

x Ik dank U zeer.

x Er is ons gezegd dat we na de overgang in het nevelland komen, waar we ons dan nog heel eenzaam voelen. Maar er is ook gezegd dat wij opgewacht worden door degenen die ons lief zijn. Hoe moeten wij dit nu opvatten?

- Bent U wel eens op een druk station aangekomen? Dan staan er soms een heel kluitje vrienden te wachten bij de uitgang, maar je moet ze eerst maar zien. Ongeveer hetzelfde geldt voor de overgang. Wanneer U sterft, dan bevindt U zich nu niet direct in een omstandigheid waar U zich onmiddellijk in thuis kunt voelen. Het langzaam verdwijnen van het normale leven, zoals U dat altijd op aarde geconcentreerd heeft, brengt natuurlijk met zich mee dat U verward bent. U zult nu vaak zo zeer bezig zijn met Uzelf, dat U niet in staat bent om entiteiten die naast U zijn, te zien of te aanvaarden. In sommige gevallen dan schrikt U zelfs ervan en dan vlucht U ervoor. Hoe meer men echter van het werk op dit gebied afweet en hoe veel te juister de verwachtingen staan, hoeveel te gemakkelijker de aanvaarding en hoeveel te korter dus het verblijf in nevelland. Nevelland zelf is een gebied van eenzaamheid, maar de doortocht door dit land kan in gezelschap gemaakt worden. Evenzeer als U de Sahara zeer zeker een eenzaam land moogt noemen, maar het toch mogelijk is met een karavaan, dus met meerdere mensen gezamenlijk, dit te doorkruisen en zeker met meer verheugende resultaten dan er alleen rondzwerven. Ik hoop dat ik hiermee ook dit ietwat duidelijker heb gemaakt.

x Bij het ouderworden "verwennen" wij onze ogen met steeds sterkere brilleglazen. Acht U dit goed of is het beter onze oogspieren wat training te geven?

- Het beste zou waarschijnlijk zijn om niet meer te lezen en alleen maar uit te gaan wanneer de lichtcondities gunstig zijn, dan zou U op de duur, daarbij bepaalde gymnastiek doende met de oogspieren, waarschijnlijk het normale gezichtsvermogen, althans voor een deel, terug kunnen vinden. Maar U moet niet vergeten, dat de bijziendheid, die vooral veel optreedt wanneer men ouder wordt, iets is dat niet gemakkelijk gecorrigeerd wordt. In tegenstelling met de bekende sage "dat het later dan weer beter zal worden" kunnen we inderdaad aannemen, dat over het algemeen ze blijft bestaan en dat, naarmate het oog meer vermoeid wordt, het oog ook meer bijziend zal worden, dus z'n eigen brandpunt ook dichterbij de persoon zelve zal stellen. Wanneer U een bril draagt die aangepast is aan en ver- en bijziend, dan is er natuurlijk niet sprake van een zo scherpe aanpassing van het oog aan de afstand, want de meeste bijzienden dragen één bril, die zij gedurende een hele dag dragen. Wanneer dit het geval is, krijgt het oog toch zijn normale oefening bij het zien en heeft het voordeel dat door het scherper zien, een minder inspannen van het oog, uiteindelijk het oog in een betere staat blijft. Ik moet dus helaas hierop antwoorden: met een bril kun je zomaar niet klaarkomen door hem weg te gooien en te zeggen: "ik heb hem niet meer nodig", maar het verstandigste doe je inderdaad door, wanneer het oog erom vraagt, een bril te nemen. Iets anders is: moeten wij die bril dan inderdaad dag-in dag-uit dragen? Voor jongere mensen zou ik dat zeer zeker aan willen bevelen, voor ouderen echter zou ik willen zeggen: draag die bril alleen wanneer U inderdaad behoefte daaraan heeft, wanneer U dus iets scherp wilt zien, maar gaat U voor de rest rustig ook uit zonder deze bril, mits U zich natuurlijk niet in vervoermiddelen begeeft waarbij U weer een scherp gezicht nodig hebt. En dan zult U op deze wijze dus een al te zeer verzwakken mischien kunnen voorkomen, maar houdt U er dan rekening mee dat fel zonlicht voor U wel fataal kan zijn, zeker wanneer de ogen niet in focus zijn gebracht door juist deze bril. Het brengt n.l. vaak met zich mee dat de functie van de iris niet helemaal normaal is door U pogingen om toch te zien, en daardoor kan dan

schade ontstaan aan het netvlies. Ik hoop dat het voldoende is. Is er nog commentaar op? (geen commentaar) Dan gaan we verder.

- x Eifersucht ist eine Leidenschaft, wobei man mit Eifer sucht was Leiden schafft. Hoe komt het dat dit meer bij vrouwen dan bij mannen voorkomt? En als men lid van de Orde der Verdraagzamen is mag dit toch zeer zeker niet voorkomen.
- Ja, ik zou zeggen, het zou over het algemeen niet voor mogen komen. Per slot van rekening: m.i. moet ware liefde ook op vertrouwen gebaseerd zijn, wederzijds. Maar goed, dat ter zijde gesteld. Waarom zijn de vrouwen vaak meer jaloers dan mannen? Is niet waar, heren, alleen maakt de vrouw een scene en de man gaat een borreltje drinken; dat is het enige verschil. (gelach). Dus wat dat betreft: het komt gelijkelijk voor, maar het is waar dat de man over het algemeen niet zo snel zich aan gaat stellen als de vrouw. De vrouw die kan over 5 minuten dat de man telaat komt gaan huilen en gaan schelden, de man zelf zout het een hele tijd op en wanneer hij dan eenmaal nijdig wordt, kost het op z'n minst het meubilair en misschien als het heel erg wordt nog een paar jaar gevangenisstraf. Dus, mijne vrienden, jaloezie is een onaangenaam ding, en wanneer je werkelijk jaloers bent, dan kunnen daar maar twee oorzaken voor zijn, soms allebei tegelijk. Het eerste is, dat je jezelf minderwaardig acht t.o.v. de andere en dus meent dat je moet vechten om iets te houden wat eigenlijk je niet toekomt. Punt twee is: wanneer je meent dat die ander zó slecht en zó onstabiel is, dat je je bezitsrecht op die persoon moet verdedigen, waarbij ik overigens nog graag zou willen opmerken dat m.i. het bezit niet kan bestaan van mens tegenover mens, zelfs niet in de verhouding van slavernij, dus ook niet in huwelijkse verhouding, die uiteindelijk een contract is, aangegaan tussen twee partners. Ik hoop dat het duidelijk genoeg is en als er nog meer bij te vertellen is, dan komt U maar op de proppen.
- x Wanneer men overgegaan is, herinnert men zich dan alle incarnaties die men heeft doorgemaakt?
- Als U oud bent, herinnert U zich dan alles wat U in Uw leven beleefd heeft? Neen, nietwaar? Maar de hoogtepunten, voor U persoonlijk van dat leven, die onthoudt U wel, de dingen die het meeste indruk op U hebben gemaakt. Wanneer U over bent gegaan, d.w.z. dus in onze wereld terecht bent gekomen, dan zult U ongetwijfeld de eerste tijd Uw herinnering beperken tot het leven dat kort achter U ligt. Naarmate dit minder belangrijk wordt in Uw ogen, zullen de meer belangrijke elementen uit vroegere levens evenzeer in U op kunnen duiken, als bij de ouderdom op aarde b.v. de herinnering. U weet wel, een opa met een grote snor, nietwaar, van 89, die vertelt hoe hij als jongen van 20 jaar aan de brug heeft gewerkt en een daverend applaus heeft gekregen bij de gymnastiekvereniging. Dus dan ga je inderdaad die dingen na en dan ga je proberen om terug te vinden wat je in de stof geweest bent. Pas wanneer je die phase hebt bereikt, leer je iets terugzien. Voor de geest is het mogelijk, wanneer het noodzakelijk is, alle incarnaties praktisch geheel terug te vinden, omdat hij in tegenstelling met de stof voortdurend beschikt over een volledig geheugen. Maar ik geloof niet dat er veel bij ons gebruik van maken, vooral omdat vorige incarnaties over het algemeen herinneringen inhouden aan het feit dat je niet zo goed was, want in tegenstelling met de aardse waardering, die beweert in sommige gevallen dat een mens goed is als hij een oude ziel is, zou ik willen zeggen: "hoe ouder ziel je bent hoe meer je blijkt slecht geleefd te hebben, want had je goed geleefd, dan was je ongetwijfeld niet op de aarde teruggekeerd, dan was je in de geest wel verder gegaan, dan had je daar de kracht en het bewustzijn voor verworven". Enig gemompel; verder geen commentaar geloof ik. Nog meer?
- x Ik wilde een vraag stellen, maar nu hoop ik dat ik niet teveel op vakwetenschappelijk gebied tred. Het heeft iets te maken met het natuurkundig gebied. Ik wilde U vragen: U kent misschien de bekende wet in de natuurkunde, de entropie-wet. De entropie-wet beweert dat de entropie, althans in een afgesloten systeem, naar het maximum streeft, dat wil dus zeggen dat de deeltjes, de bewegende deeltjes, de moleculen zou ik kunnen zeggen, streven naar een chaotische toestand, en streven naar een maximum aan chaos. Nu heeft men geprobeerd om op deze wijze de ondergang van de wereld te voorspellen n.l. op de volgende manier. Als het zo is dat alles streeft naar een maximum aan chaos en naar een minimum en een maximum van entropie, dan kunnen we het heelal of het Al, wat je ook zeggen wilt, beschouwen als een afgesloten systeem. En nu kunnen we van dat afgesloten systeem zeggen, dat daarvan de entropie naar een maximale werking streeft. En ja, als iets naar een maximale werking streeft, dan moet het tenslotte toch een maximum hebben; tenslotte moet het ergens uitkomen, dan we zeggen: ja, nu kan het niet verder. En nu is het een speculatie op natuurkundig gebied, dat dit de entropie-dood van de wereld zal betekenen, dat dan de chaos in de wereld zo groot mogelijk zal zijn, dat dan alle energie-mogelijkheden uitgeput zijn, dat de bergen afgevlakt zullen zijn, oceanen zullen ingedroogd zijn en de bodem van de Oceaan zal naar boven komen; er zal geen hoogteverschil meer zijn, dus geen producerende energie meer, de snelheden zullen ophouden door een steeds groter wordende werking, door een steeds groter wordende thermische beweging, er zal dan ook geen kinetische energie meer zijn, m.a.w. alle energie-mogelijkheden zijn uitgeput, de chaos is maximaal, de entropie is maximaal en moet de wereld de entropiedood sterven. Dit ziet men dan

als de mogelijkheid om het einde van de wereld te verkondigen. Zoudt U hier Uw mening over willen geven?

- Jazeker. Dat zolang er materie is er energie is, omdat n.l. alle door U genoemde vormen van energie geen rekening houden met het volgende: elke molecuul of atoom is opgebouwd uit kleinste delen, die t.o.v. elkaar in onmiddellijk verband staan, door middel van de velden die elkaar in evenwicht houden. Wanneer deze energie is opgebruikt is er geen wereld meer, dus dan zou entropie moeten betekenen het terugvallen tot de cosmische stofdeeltjes die het o.a. het bovenste deel van de aardatmosfeer zo lastig maken. Echter vanuit ons standpunt houdt de energie zelfs daar niet op. En dat staat weer in verband met de zienswijze die wij hebben omtrent de vorming van de materie en al wat daarmee samenhangt. Aangezien de anderen toch niets te vragen hebben, zullen we proberen om dat eens even te bekijken. Wie het snapt, nu ja, die komt mee en de anderen die moeten dan maar even geduld hebben. Aannemende dat er ergens een beginvorm is, kan ik die beginvorm niet zien als stof maar wel als kracht. En wanneer ik die nu zie als een veld dat geuit wordt van een middelpunt, dan zal een vedranging van het veld door een versnelling van uitstorting van kracht, een verstoring tot stand brengen waarbij in alle richtingen gelijkelijk een evenwichtsverstoring optreedt, en wervelingen van kracht mogelijk worden waar de krachtlijnen elkaar snijden door hun versnelling. Is dat duidelijk?

x Ja.

- Nou, wanneer zo'n werveling ontstaat en zij bereikt een zodanige grootte van snelheid dat zij in zichzelf besloten is, zal zij als eenheid gedreven worden door de daarop volgende krachtlijnen en erdoor worden aangetrokken of afgestoten. Wij hebben dan dus een in zichzelf besloten iets gekregen, dat zeer zeker t.o.v. de buitenwereld als verschijnsel vaste vorm heeft. Elk zo'n ding zal z'n eigen uitstraling hebben, aangezien de werveling van kracht in zichzelf altijd een beïnvloeding van alle daarbuiten liggende waarden tot stand brengt. Wanneer dus 2 of meer van die deeltjes elkaar ontmoeten, dan zullen zij t.o.v. elkaar een bepaald verband aangaan, elkaar afstoten, aantrekken. Bij aantrekking krijgen we een verandering van waarde van het deeltje of een terugvloeden tot energie, een kleine explosie, ofwel zodanig in balans komen dat zij t.o.v. elkaar vaste banen gaan beschrijven. En wanneer we dat nu bereikt hebben, dan hebben wij dus b.v. een atoom. Wanneer wij de atomen zien, dan komt er ook weer een binding t.o.v. elkaar die op veldwaarden is gebaseerd. Zien wij verschillende atomen zo'n binding bereiken, dan hebben we dus moleculen die samengesteld zijn, dan zal blijken dat die t.o.v. andere moleculen wederom een soortgelijke binding aangaan en dat in al deze gevallen de eigen, de binnenste werveling dus van het molecuul, tevens betekent de kracht waarmee het tracht een wenteling of rotatie aan te gaan t.o.v. de buitenwereld en de haar omringende delen. Zelfs wanneer Uw wereld volledig vlak is, wanneer er geen zee, geen atmosfeer meer is, wanneer alle actieve kern - zoals die in elke planeet aanwezig is - uitgewerkt en uitgedoofd is, geen enkele vorm van energie meer aanwezig is, dan zijn wij nog niet gekomen in een toestand van totale entropie, want dan is er nog steeds de gereguleerde vorm van het kleinste deel. Eerst wanneer die ook werkelijk plaats heeft gevonden, zouden we van entropie kunnen spreken. Maar stelt U zich voor dat dit inderdaad plaats zou vinden bij één planeet, wat zou het resultaat zijn? Verstoring van het evenwicht in de zon met haar stelsel. Het zonnestelsel als gesloten geheel zou dus in een uitbarsting van energie ten onder gaan, daar een plotselinge verstoring der banen, waarbij gelijktijdig de zon tot een grotere uitbarsting komt waar ze niet in bedwang wordt gehouden door het tegenkerende veld van een massa die rond haar roteert. Zij breidt dus haar gebied van kracht als het ware uit, vergroot haar krachttuiting gedurende een periode en put zich sterker uit. Gelijktijdig echter worden daardoor alle nog aanwezige stoffen wederom in een toestand van kracht en beweging t.o.v. elkaar, chaos, gebracht, waaruit, indien de zon nog kracht overhoudt en terugkeert tot haar oorspronkelijke vorm, wederom wervelingen te voorschijn komen in een nieuwe baan en dus een nieuwe wereld zich kan vormen met nieuwe krachtvormen etc. Zou de zon echter geheel tenietgaan, wat wij ons voor kunnen stellen, zij wordt dus tot nova, en in deze plotselinge opvlaming verwerkt zij gelijktijdig de totale vervalwaarde van alle actieve producten die in haar zijn, dan blijft er over een vaste kern die de zon is geweest. Zij kan dan event. later door een andere ster worden gevangen en zelfs tot planeetstatus weer geraken, maar alle planeten rond haar zullen dan of op zijn genomen in de kern van de zon, of wat waarschijnlijker is als een straling van minuscule deeltjes plus een, ja, hoe moet ik dat nu even zeggen? een golf van energie, laat ik het zo maar uitdrukken, in het Al wegspoeden en worden opgevangen en opgenomen in alle andere gevormde delen die daar nog aanwezig zijn, of terugkeren tot de kern van het Al, de z.g. duistere kern waarin wij de nog niet gevormde actieve stoffen zien en waarin ook voortdurend deze kleinste delen nog tot stand komen. Ik hoop dat ik daarmee mijn standpunt over Uw speculatie duidelijke genoeg uiteen heb gezet. Zoals U merkt zet ik er een speculatie tegenover, een speculatie echter die, na al hetgeen wat wij van onze wereld uit, menen te kunnen zien omtrent het stoffelijke, waarschijnlijker is dan de Uwe. Ik hoop dat U mij de laatste bijvoeging niet kwalijk neemt.

- x Nee, dank U.
- Nou vrienden, als er geen vragen meer zijn, dan komen er ook geen antwoorden meer. En aangezien ik hier op het ogenblik speel voor een - hoe was dat begrip? ik heb dat nu kort geleden opgevangen; wat was dat nou? - o ja, toen dacht ik nog: dat ben jij soms ook, een soort vergeestelijkte "antwoordman". (gelach). Aangezien dus de vragen zijn uitgeput, zou ik hoogstens U nog een probleem kunnen stellen, maar het is de vraag of ik op mijn probleem van U antwoord kan krijgen, al is het alleen maar omdat U het wel heeft maar niet durft te uiten. U zult me dus niet kwalijk nemen dat ik dat deel van het programma maar rustig laat schieten, me bij de oude orde hou en het woord over ga geven aan de laatste spreken voor vanavond. Goeden avond allemaal verder.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon:554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost. VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD. Geeft ons adressen voor het zenden van proefnummers!

Goeden avond vrienden,

Ik ga dan voor U deze bijeenkomst besluiten op de wijze die U ongetwijfeld reeds bekend is als HET SCHONE WOORD. Ik zou voor deze maal willen verzoeken om mij-zelve de wijze van behandeling toe te staan, naar eigen inzicht vast te leggen en te kiezen. Ik zou echter zoals gebruikelijk, van U gaarne een 3tal onderwerpen, zo mogelijk in één woord uitgedrukt, hebben, om daarmee dan een slotthese op te bouwen.

x OERKRACHT - TROUW - ZACHTMOEDIGHEID.

- Ongetwijfeld zouden we kunnen zeggen dat zachtmoedigheid niet overeenkomt met trouw en de oerkracht, maar aangezien dat niet in de bedoeling ligt van dit laatste slotwoord, zou ik willen beginnen met de:

Z a c h t m o e d i g h e i d

<p>Zachtmoedig, zacht van gemoed, Wie zachtmoedig is is goed, Maar soms te goed Om in het leven voort te komen. 'n Zachtmoedige verliest Zich te vaak in dromen En ontkent daardoor de werkelijkheid. Zo wint men noch de eeuwigheid Noch iets van waarde op deez' wereld, In deze realiteit. En toch, een mens die zachtmoedig Kan zijn en toch sterk, Die streng kan zijn En toch teer van hart, Die voor anderen durft lijden En durft te dragen Der wereld allergrootste smart,</p>	<p>Wat kan zo'n mens de wereld geven Wanneer hij door dat leven gaat? Zachtmoedig, sterk toch zijn in zijn wezen, 't Is of de Schepper voor ons staat Wanneer wij zo'n wezen ooit ontmoeten. Wanneer wij in onszelf zachtmoedig zijn Dan willen wij toch graag onthouden: Niet al te teer en al te klein In onze zachtmoedigheid Mogen wij ontwijken smart en strijd, Maar moeten wij zachtmoedig trachten Om anderen sterk te maken, En dragen zelf de last Waarover anderen eens spraken.</p>
---	--

T R O U W

<p>Trouw aan wat gegeven werd Als last op 's levens baan Kun je zachtmoedig of ook hard Dat aardse leven gaan. Maar ben je trouw begrijp je goed Wat juist dit woord beduidt, Dan leg je aan de wereld niet Ja daad en handelen uit. Dan is je woord je wezen zelf, Dan is de eerlijkheid je kracht,</p>	<p>Dan kun je trouw zijn, Juist omdat jezelf hebt volbracht Wat je aan het "ik" hebt opgelegd. Wie werkelijk trouw is en oprecht Aanvaardt een taak voor eigen zijn En zal dit zelf ervaren. Hij past zich niet aan anderen aan, Hij hoeft niet anderer trouw te evenaren, Behoeft slechts zelve zich te zijn.</p>
---	--

O E R K R A C H T

<p>'t Is duister, het gist En het brandt en het straalt Het kwelt zichzelf Stijgt en daalt En breekt een schil</p>	<p>Die voor 'n ogenblik De hemel hem vult. De oerkracht breekt uit En het licht dat in de wereld komt Is een zegen</p>
--	--

Voor 't leven dat samendromt
Op het kleine land.
Soms grijpt de oerkracht uit
Als met een reuzenhand
En tast verslindend naar wat leeft
Vernietigt wat 'r leven geeft
En is toch leven zelve.
Maar meer dan de oerkracht
Van brandend atoom,
Meer dan d'r zonnenstraat idioom
Is de taal van de kracht
Die leeft in een mens,
Die oerkracht waarvan
Nog niemand een grens
Heeft vast kunnen stellen.
Want wat in U leeft,
Waar komt dat vandaan?
Gij mens die hier streeft,
Waarheen zult ge gaan?
Wat is Uw weg,
Uw leven, Uw kracht?
Wat heeft 'r dit alles
Tot aanzijn gebracht?
Zeg mij, gij die zoekt
Naar verklaring der schijn,
Die nadenkt over de waarden van zijn,
Van leven, van niet-zijn,
Wat is de kracht
De oerkracht die alles
Tot aanzijn heeft gebracht
Vanaf het begin
En continueert dat alles bestaat,
Die alles beheerst doordat hij
Uit eigen kracht leven dit laat?
De oerkracht, wij kennen haar niet
En het lot dat de waarheid

Ons steeds weer verhult,
Geeft ons een naam voor die kracht:
Onze God, en wij voelen
Diep in ons een schuld,
Een schuld omdat wij niet
Zo krachtig zijn, zo sterk,
Zo levend, zo waar
Als die kracht die ergens
Rond ons bestaat.
Wij voelen die kracht als gevaar
En als zegen gelijk.
En toch droomt een mens
Van 't hemelse Rijk.
Oer is die kracht,
De eerste die was
De laatste die er bestaat.
De kracht waaruit gij mens
In Uw gang
Toch altijd weer onder gaat.
En spreekt gij van trouw
Van zachtmoedigheid?
't Zijn dingen die vergaan
In de vloed van de tijd.
Gij spreekt van geloof,
Van hoop, spreekt U dank,
Gij bekoort met het woord U,
Gij schept 'r de klank
In het beeld.
Het vergaat, 't is oerkracht
Die voor 'n ogenblik werd verdeeld
In het beeld dat voor U
Als een werkelijkheid staat:
Een spel van kracht
Dat zachtens vergaat
Tot er blijft
Slechts Uw God in de nacht.

Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

Van de band overgenomen	
en g e s t e n c i l d	
d o o r	
Type- en Copieerinrichting	
J. R i e n t j e s	
HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN	
Telefoon	: 55 41 62